

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,
присвячена 90-річчю
з дня народження
Б. Я. РЕЗНІКА

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ

(для студентів та молодих вчених)

18–19 квітня 2019 року

Тези доповідей

ОДЕСЬКИЙ
МЕДУНІВЕРСИТЕТ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,
присвячена 90-річчю з дня народження
Б. Я. РЕЗНІКА

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ

(для студентів та молодих вчених)

18–19 квітня 2019 року

Тези доповідей

ОДЕСЬКИЙ
МЕДУНІВЕРСИТЕТ

УДК 06.091.5:061.3:61-057.875
С 91

Головний редактор:

т. в. о. ректора, заслужений лікар України
проф. Ю. В. Сухін

Редакційна колегія:

голова Вченої ради, академік НАМН України
проф. В. М. Запорожан
в. о. проректора з науково-педагогічної роботи
проф. Р. С. Вастьянов
науковий керівник Ради СНТ та ТМВ
проф. О. Г. Юшковська

С 91 **Сучасні** теоретичні та практичні аспекти клінічної медицини (для студентів та молодих вчених) : наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвячена 90-річчю з дня народження Б. Я. Резніка. Одеса, 18–19 квітня 2019 року : тези доп. — Одеса : ОНМедУ, 2019. — 168 с.
ISBN 978-966-443-098-9

У тезах доповідей науково-практичної конференції з міжнародною участю для студентів та молодих вчених, присвяченої 100-річчю з дня народження професора Б. Я. Резніка, подаються стислі відомості щодо результатів наукової роботи, виконаної учасниками конференції.

УДК 06.091.5:061.3:61-057.875

Результати. На 30-ту добу хронічної алкоголізації та одночасно проведеної профілактичної терапії було відзначено, що горизонтальна рухова активність в групі церебралізу збільшилася на 202,31 %, кортексину — на 238,46 %, цереброкуруину — на 384,62 % відносно контролю; вертикальна рухова активність в групі церебралізу збільшилася на 141,27 %, кортексину — на 144,44 %, цереброкуруину — на 241,27 % відносно контролю; грумінг в групі церебралізу збільшився на 30 %, кортексину — на 150 %, цереброкуруину — на 195 % відносно контролю; обстеження отворів в групі церебралізу збільшилося на 21,88 %, кортексину — на 43,75 %, цереброкуруину — на 184,38 % відносно контролю.

Висновки. Всі три препарати позитивно впливали на поведінкові реакції у алкоголізованих щурів, лідирував за всіма показниками цереброкуруин.

ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ АПТЕЧНОГО СУПЕРМАРКЕТУ В УКРАЇНСЬКИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ РИНОК

**Тимофєєва Д. Р., Петкова І. Б.,
Степанова О. А.**

*Одеський національний медичний університет,
Одеса, Україна*

В різних країнах світу є практика реалізації деяких лікарських засобів (ЛЗ) безрецептурної групи поза межами аптеки, у так званих аптечних супермаркетах, які відрізняються більш широким асортиментом промислових, медичних товарів та ОТС-препаратів.

Мета дослідження: розробка концепції аптечного супермаркету та вивчення економічних, законодавчих та маркетингових передумов для його створення в межах українського фармацевтичного ринку.

Першим етапом дослідження став аналіз економічної ситуації українського фармацевтичного ринку, що свідчить про наявність перспектив для розвитку нової ніші підприємницької діяльності.

Наступним кроком дослідної роботи став пошук і узагальнення європейських законодавчих аспектів підбору асортименту ЛЗ в умовах аптечного супермаркету. Детально були розглянуті особливості законодавчого регулювання обороту лікарських засобів у таких країнах, як Канада, Швейцарія, Данія, Велика Британія та Польща.

Проведений аналіз показав, що критерії розмежування ЛЗ на категорії залежно від рецептурного статусу можуть відрізнятися у зв'язку із особливостями країни.

Лікарські засоби, які підлягають реалізації без рецепту поза межами аптеки, повинні відповідати нижченаведеним критеріям: діюча речовина повинна характеризуватися широким терапевтичним індексом; ЛЗ застосовується для усунення симптомів захворювання, які пацієнт може визначити самостійно; активні інгредієнти препарату використовуються в країні протягом тривалого часу, їх побічна дія добре відома; ЛЗ не повинен зумов-

лювати ефект звикання; ЛЗ не повинен потребувати специфічних умов зберігання; ЛЗ повинен бути у мінімально можливій концентрації та фасуванні.

Проведена робота є підставою для твердження, що український фармацевтичний ринок є сприятливою платформою для впровадження моделі аптечного супермаркету.

ПРО БІОЛОГІЧНУ АКТИВНІСТЬ 4-КАРБОКСИМЕТИЛПІРИДИНІЮ ГЕКСАФТОРОСИЛКАТУ

Шишкін І. О., Приступа Б. В.

*Одеський національний медичний університет,
Одеса, Україна*

Сьогодні як карієспрофілактичний агент широко вивчають амонієві гексафторосилкати з біологічно активними органічними катіонами, які позиціонуються як більш ефективні, ніж традиційні агенти фторидної терапії карієсу.

Мета даної роботи: визначення біологічної активності 4-карбоксиметилпіридинію гексафторосилкату (I) як потенційного агента фторидної терапії карієсу.

З цією метою була досліджена карієспрофілактична ефективність I на білих щурах-самцях лінії Вістар. Встановлено, що I характеризується високою карієспрофілактичною ефективністю, яка перевищує аналогічний показник для NaF більше ніж у 5 разів.

Одним з важливих етапів дослідження нових біологічно активних речовин є визначення нешкідливості, зокрема гострої токсичності. В експерименті на білих щурах-самцях лінії Вістар при пероральному шляху введення цей показник становить 481,28 мг/кг, що свідчить про належність сполуки I до III класу токсичності (помірно токсичні сполуки).

За результатами PASS-прогнозу, для 4-карбоксиметилпіридину висока вірогідність прояву протизапальної активності (наявність фармакофорної групи — залишок оцтової кислоти), однак зазначена біологічна активність експериментально (білі щури-самці лінії Вістар) не підтвердилась при використанні карагінанової моделі запалення.

СИНТЕЗ, БУДОВА ТА РОЗЧИННІСТЬ 4-ГІДРОКСИМЕТИЛПІРИДИНІЮ ГЕКСАФТОРОСИЛКАТУ

Шишкін І. О.

*Одеський національний медичний університет,
Одеса, Україна*

Сьогодні карієс зубів дуже поширене захворювання, особливо для дитячого віку. Для лікування та профілактики карієсу використовують, переважно, неорганічні фторидні засоби. Останнім часом широко вивчаються гексафторосилкати амонію, амінокислот та амонієвих гетероциклічних катіонів, які мають певні переваги порівняно з традиційними засобами фторидної терапії карієсу.

Мета цієї роботи: розробка методу синтезу, вивчення будови та розчинності нової сполуки 4-гідроксиметилпіридинію гексафторосилікату (I).

Синтез I здійснений шляхом взаємодії метанольного розчину 4-гідроксиметилпіридину (L) з розчином 45 % H_2SiF_6 у мольному співвідношенні 1 : 3. Отримана сполука складу $(\text{LH})_2\text{SiF}_6$ охарактеризована методами елементного аналізу, РСА, ІЧ-спектроскопії, мас-спектрометрії.

В іонній структурі комплексу I аніон SiF_6^{2-} має геометрію спотвореного октаедра (довжини зв'язків Si–F 1,6778(11) — 1,6879(11) Å). Структура солі стабілізована системою Н-зв'язків NH•••F, NH•••O і контактами СН•••F. В ІЧ-спектрі I валентні коливання аніонів н(SiF) при 797 cm^{-1} і деформаційні коливання аніона д(SiF₂) 481, 423, 403 cm^{-1} мають триплетний характер, що відображає пониження симетрії аніонів SiF_6^{2-} відносно O_h -симетрії.

Із враховуванням високого фармакологічного потенціалу синтезованої сполуки була досліджена розчинність I у розчинниках різної природи. Встановлено, що I дуже легко розчинна у воді, мало розчинна у метанолі та етанолі (96 %), легко розчинна у диметилсульфоксиді. Розчинність I у воді становить 1,33 мол.%. Обговорюється взаємозв'язок між характеристиками будови та розчинністю амонієвих гексафторосилікатів з гетероциклічними катіонами.

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА АНТИМІКРОБНОЇ ДІЇ АНТИСЕПТИКІВ РОТОКАН, РЕКУТАН І НАСТОЙКИ КАЛЕНДУЛИ

Мариняк Д. К.

Українська медична стоматологічна академія,
Полтава, Україна

Вступ. Широко використовуваний в медицині антисептик — фітопрепарат Ротокан («Лубни-фарм», Україна) містить спиртовий екстракт квітів ромашки лікарської (*Chamomilla officinalis*), календули (*Calendula officinalis*) і трави деревію (*Achillea millefolii*). Препарат має протизапальну і гемостатичну дію, антиспазматичний ефект, підсилює процеси репаративної регенерації слизових оболонок. Даний антисептик широко використовується в оториноларингології, стоматології, гінекології для загоєння септичних і післяопераційних ран. Препарат Рекутан містить спиртовий екстракт тільки квітів ромашки лікарської, а спирто-

ва настоянка календули — виключно квіти календули.

Мета дослідження: вивчити чутливість музейних штамів умовно-патогенних мікроорганізмів до Ротокану, Рекутану і настоянки календули.

Матеріали та методи. Антимікробну активність Ротокану, Рекутану і настоянки календули вивчали порівняно з контролем — 70 % розчином етилового спирту. Чутливість стандартних штамів мікроорганізмів *S. aureus* ATCC 25923, *S. epidermidis* ATCC 14990, *E. faecalis* ATCC 29212, *E. coli* ATCC 25922, *C. albicans* ATCC 10231 вивчали методом серійних розведень відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України № 167 від 05.04. 2007 р. «Про затвердження методичних вказівок “Визначення чутливості мікроорганізмів до антибактеріальних препаратів”». Для порівняння дії терапевтичних засобів, яку визначали десятикратно з кожним музейним штамом, проводили статистичну обробку отриманих результатів дослідження з використанням програми Microsoft Excel 2010.

Результати. При порівнянні бактеріостатичної дії даних фітопрепаратів на музейні штами мікроорганізмів найбільш ефективним виявився Рекутан, мінімальна бактеріостатична концентрація (МБК) якого становила 1 : 16 по відношенню до штамів ентерокока і кишкової палички, також зупиняв ріст дріжджоподібних грибів в даному розведенні. Стафілококи виявилися найбільш чутливими до спиртового екстракту ромашки в розведенні 1 : 4. Бактеріостатична дія Ротокану по відношенню до всіх музейних штамів бактерій становила 1 : 8, а ріст дріжджоподібних грибів пригнічувало розведення препарату 1 : 4. Настоянка календули найкраще подіяла на пригнічення росту кишкової палички в розведенні 1 : 8. Решта мікроорганізмів були чутливі до розведення даного антисептика 1 : 4. МБК 70 % розчину етилового спирту по відношенню до всіх еталонних штамів мікроорганізмів становило розведення 1 : 1.

Висновки. Таким чином, антибактеріальні властивості Рекутану достовірно перевершують такі антисептика Ротокану в 2 рази ($p < 0,01$) по відношенню до музейних штамів *E. faecalis* ATCC 29212, *E. coli* ATCC 25922, в 4 рази ($p < 0,01$) перевищує фунгіцидну дію Ротокану і настоянки календули. Епідермальний і золотистий стафілококи виявилися найбільш чутливі до препарату Ротокан в розведенні 1 : 8, що в 2 рази ($p < 0,01$) перевищує МБК даних мікроорганізмів до Рекутану і настоянки календули.